AUGUST 23 1944-1979

OMAGIUL SPORTIVILOR LA MAREA SĂRBĂTOARE

TRADIȚIA SPORTULUI REȘIȚEAN A ÎNFLORIT ÎN ANII PUTERII POPULARE

Îmbrățișat de munți, scăldat de ape repezi sau oglindindu-se în lacurile create de mîna omului, județul Caraș-Severin se înscrie tot mai hotărît, cu litere de aur, în cartea sportului românesc. Și asta pentru că ținuturile din această parte a țării sînt locuite nu numai de oameni vrednici, oameni muncitori, care au știut întotdeauna să învingă greutățile, ci și de mulți, foarte mulți iubitori ai drumeției, ai mișcării în aer liber, ai sportului.

MOȘ LOUKOTA POVESTEȘTE

„Aproape că nu există branșă sportivă care să nu se cunoască pe la noi“, ne spunea **Ernest Loukota,** aflat în pragul a nouă decenii de viață, meșter în ale sportului și enciclopedie a activității de pe stadioanele și din sălile reșițene. **„Deși nu există vreun document care să atesteze o asemenea afirmație, se spune că sportul s-a practicat, sub diferite forme, pe aceste meleaguri cu mult înainte de secolul al XIX-lea. Sînt, în schimb, mărturii că, în 1849, la Reșița s-a construit un poligon de tir. Șase ani mai tîrziu, aici s-a organizat un concurs la care au participat și concurenți din alte orașe bănățene ca Orșova, Lugoj, Timișoara, Oravița și altele. Printre concurenți, Ion Schuster, străbunul actualului antrenor de natație cu același nume. Iar bunicul lui Ion Schuster a cîștigat un concurs de tir tocmai la Hamburg. În 1876 la Reșița se constituie prima asociație sportivă de gimnastică. Apar apoi fotbalul (1911 — în cadrul Clubului atletic Reșița), drumeția (1911 — Asociația turistică Reșița), natația (1926 — U.D.R.) etc.“.**

Ernest Loukota are un sac fără fund de povești adevărate din sportul reșițean. Lucru firesc, pentru că în 1917 făcea atletism, în 1926 era instructor de înot, un an mai tîrziu se ocupa de pregătirile lui Geza Toth, care va deveni un cunoscut boxer, iar în 1931 era antrenorul echipei U.D.R., campioana României la fotbal! Și nici acum nu se dă bătut, fiind arbitru la concursurile de atletism sau la cele de natație.

„ȘTAFETA GENERAȚIILOR"

Așadar, sportul are în județul Caraș-Severin o tradiție frumoasă, o tradiție muncitorească. Atleții, gimnaștii, fotbaliștii, luptătorii, boxerii, jucătorii de popice sau iubitorii turismului erau în marea lor majoritate oameni ai muncii de la „uzinele de fier" din Reșița sau de la micile întreprinderi din Caransebeș sau Oravița, de la Topleț sau Anina. Astfel, dacă, de pildă, la gimnastică, prin strădaniile lui **Arcadie Ciocan** și **Carol Krakovsky** au ieșit o serie de campioni naționali, cum au fost **Francisc Drăghici, Alexandru Dan** și **Andrei Kerekeș** (tot A. Ciocan a pregătit echipa feminină din Reșița care în 1934 a cucerit titlul național la gimnastică), capii de promoție în anii din urmă s-au numit **Teodora Ungureanu** și **Ion Checicheș,** pregătiți inițial de **Andrei Kerekeș** și **Lili Munteanu,** pentru ca în prezent profesorii **Ion Albu** și **Virgil Achim** să-și îndrepte atenția spre pregătirea gimnaștilor apți să concureze la Olimpiada din 1984. La box, generației lui **Romulus Indru, Vasile Secoșan, Gheorghe Fiat** sau **Lazăr Borduz** i-a urmat o alta la fel de... aurită. **Constantin Ciucă, Constantin Gruiescu, Ion Hodosan, Pavel Nedelcea, Constantin Văran, Ion Fulcu** s-au arătat demni de înaintașii lor. **Ion Gruiescu** s-a înapoiat acasă, la Bocșa, unde conduce, împreună cu **Gheorghe Sioian,** centrul de antrenament din acel oraș. Alături de el, veșnic tînărul **Geza Toth, Vasile Secoșan, Nicolae Brezeanu** sau, pînă nu de mult, **Aurel Gherghina,** actualul vicepreședinte al C.J.E.F.S. Caraș-Severin.

Sportul luptelor are vechi și statornice tradiții în rîndul muncitorilor siderurgiști și constructori de mașini, care au adus de-a lungul anilor, la Reșița, o serie de titluri de campioni naționali. „Ștafeta generațiilor" a fost apoi preluată de alți campioni ca de pildă **Lovasz, Fironda, Cuc, Kotzur, Marin Bolocan, Simion Popescu, Ștefan Stîngu, Cornel Turturea, Ion Alionescu,** pe ale căror urme calcă acum **Gheorghe Rașovan, Pavel Haramuz** sau **Viorel Mîndreanu.**

Desigur, ar mai fi multe de spus în trecerea în revistă a activității sportive de pe aceste meleaguri. Să amintim, chiar în treacăt, de activitatea deosebit de vie care se depune la natație (în ultimii 20 de ani înotătorii reșițeni au stabilit 566 de recorduri naționale, dintre care 94 la seniori), disciplină care a luat un avînt deosebit. Locul lui **Herman Schier, Eugen Almer, Mihai Po-**

Județul CARAȘ-SEVERIN

	1944	1979
● Asociații și cluburi sportive	7	307
● Secții afiliate	17	432
● Sportivi legitimați	200	7 835
● Sportivi în loturi naționale, olimpice etc.	17	30
● Campioni naționali	3	31
● Recorduri naționale	4	13
● Titluri mondiale, europene, balcanice	1	15
● Profesori de educație fizică	15	155
● Antrenori	19	59
● Baza materială (terenuri, săli, pîrtii de schi etc.)	21	287

● Sportivi clasificați : 7 maeștri ai sportului, 17 sportivi de categorie internațională, 167 de cat. I, 485 de cat. II și 132 juniori.

● Participanți la competiția națională „Daciada" : 125 007 (ediția I) și 102 518 (ediția a II-a, pînă în momentul culegerii datelor).

ceanu, Zeno Giurasa, Daniela Coroiu, unii dintre ei deveniți antrenori, l-a luat acum **Mircea Ciodaru, Valeriu Buzatu, Adina Schuster, Brigitte Prass, Gabriela Baka, Oliviu Băcuieți.** După cum la atletism, sulițașa **Doina Maxim,** discobola **Dorina Șumelan** și mărșăluitorul **Gheorghe Vădraru,** alături de juniorii **Marcel Adam, Grigore Ureche** sau **Alfred Hirschpek,** duc mai departe „ștafeta" purtată de generația lui **Loukota,** sau de aceea a lui **Belba, Zeno Dragomir** și **Ion Truică.** Pe scurt, în județ sînt practicate 23 de ramuri sportive, în prim-planul sportului de performanță fiind pregătirile pentru **J. O. 1980,** principalul obiectiv al acestei activități fiind **dorința fierbinte ca mișcarea sportivă din județ să contribuie substanțial la afirmarea prestigioasă a sportului românesc în arena competițională internațională.** Numai în ultimul an, **24 000** de tineri au fost testați pentru diferite discipline sportive.

„DACIADA", PUNCT DE PLECARE

Rezultatele oarecum nemulțumitoare la prima ediție a competiției naționale „Daciada" au avut darul să-i ambiționeze pe activiștii sportivi din județ. Și astfel, numărul de acțiuni organizate în cadrul ediției a 2-a, nu numai că a crescut, dar se acordă în continuare o atenție deosebită manifestațiilor ce au loc în cadrul asociațiilor sportive. Lărgirea acțiunilor de selecție, îmbunătățirea conținutului procesului de pregătire, sporirea aportului medicinei și al asistenței tehnico-științifice, iată ceea ce a permis realizarea unor succese notabile. Sub conducerea Comitetului județean de partid, în colaborare cu Comitetul județean U.T.C. și organizațiile cu atribuții, organele sportive din județ au pornit viguros la drum. **Au** apărut valoroase și interesante inițiative pentru atragerea unor mase tot mai mari spre mișcare, jocuri sportive, turism. O acțiune de mare rezonanță a constituit-o **„Festivalul tineretului cărășan",** organizat la opt ramuri de sport (atletism, fotbal, handbal, șah, tenis de masă, volei, tenis și badminton), **„Serbările zăpezii",** apoi numeroasele competiții organizate în colaborare cu sindicatele pe ramuri de producție, **„Cupa U.T.C."** cu etapă finală pe județ etc. Ca un corolar, s-a înregistrat și saltul valoric așteptat. Nu numai că „Daciada" a contribuit la revitalizarea unor discipline sportive la Bocșa, Caransebeș, Văliug, Belobreșca, Topleț sau Firliug, dar 774 de sportivi depistați cu prilejul acestei competiții au fost legitimați pînă acum în unitățile sportive de performanță din județ. Și au apărut și rezultatele : la tenis de masă, județul Caraș-Severin a ocupat locul I prin **Constanța Munteanu** (din Bocșa) la cat. 12—14 ani și prin **Nicolae Marian** (din comuna Sichevița) la cat. peste 19 ani, locul 2 pe țară la Crosul tineretului prin **Petru Varga,** miner din Anina, la cat. peste 19 ani. Să mai amintim și despre **„Festivalul sportului școlar",** încheiat odată cu anul școlar cu un grandios spectacol organizat pe stadionul Valea Domanului, și la care au participat peste 10 000 de tineri în cadrul unor aplaudate reprize de gimnastică.

CU GÎNDUL LA... VIITOARELE OLIMPIADE !

Așadar, sportul reșițean are o tradiție de mai bine de un secol. După cum ne spunea tov. **Aurel Gherghina,** vicepreședintele Consiliului județean pentru educație fizică și sport, **„Reșița se poate mîndri cu faptul că aproape la fiecare olimpiadă și-a adus contribuția prin prezența în loturi a unor sportivi crescuți pe aceste meleaguri. Dorim ca această tradiție să nu fie dezmințită și de aceea toți activiștii sportivi din județul nostru se preocupă în mod deosebit de buna pregătire a sportivilor nominalizați de federații în loturile noastre olimpice atît pentru competiția de anul viitor de la Moscova, cît și pentru aceea din 1984. Ne gîndim, astfel, la atletele Doina Maxim și Dorina Șumelan, la boxerii Marin Vișan și Nicolae Toth, la luptătorii Gheorghe Rașovan, Pavel Haramuz și Viorel Mîndreanu, la halterofilii Costel Vașvari și Gheorghe Armanca, la înotătorii Sorin Flev, Mircea Ciodaru, Valeriu Buzatu, Brigitte Prass. Avem oameni minunați aici, în județul nostru, oameni care iubesc sportul nu numai în vorbe, ci pun umărul atunci cînd întîmpină greutăți, care doresc ca activitatea sportivă de pe aceste meleaguri să cunoască o dezvoltare tot mai frumoasă, în consonanță cu tot mai bogata dezvoltare economică și socială a județului nostru"**

Mircea TUDORAN

DEZVOLTAREA IMPETUOASĂ A MIȘCĂRII SPORTIVE, ÎNTRUCHIPARE A MUNCII ÎNFRĂȚITE

O mică exploatare minieră la Căpeni, două făbricuțe (una de țesături și alta de țigarete) la Sf. Gheorghe, cîteva ateliere meșteșugărești și o agricultură înapoiată — iată moștenirea lăsată de regimul burghezo-moșieresc județului Covasna. Era o imagine a subdezvoltării, specifice întregii țări, în care erau nevoiți să trăiască locuitorii acestor meleaguri, români și maghiari. Astăzi însă... Saltul înregistrat în timp de județul Covasna poate fi sintetizat de cîteva cifre, care vorbesc în graiul lor concis despre un nou mod de viață, peste tot cu evidente aspecte ale bunăstării sociale. Să concretizăm : producția globală a anului 1938, perioada de vîrf a economiei naționale a României interbelice, se realiza în **1978** doar în 11 zile : anul trecut, cele 220 de întreprinderi (dintre care 33 cu profil industrial) și unități agricole socialiste au îndeplinit în 88 de zile indicatorii de plan ai anului 1968 ! Această impetuoasă dezvoltare a schimbat înfățișarea localităților, îmbogățite cu moderne cartiere de locuințe, edificii culturale, magazine, piețe, școli, grădinițe, parcuri, cu tot ceea ce ne-am obișnuit în zilele noastre să subsumăm expresiei : ridicarea continuă a gradului de civilizație.

Județul COVASNA

	1944	1979
● Asociații și cluburi sportive	9	217
● Sportivi legitimați	120	5 704
● Profesori de educație fizică	2	141
● Antrenori	1	65
● Bază materială (terenuri și săli)	9	350
● Participanți la competiția națională „Daciada"		
— ediția I		68 750
— ediția a II-a (etapa de iarnă)		25 000
● Sportivi clasificați		
— maeștri ai sportului	—	9
— clasă internațională	—	2
— categoria I	—	354
— categoria a II-a	—	2 145
● Titluri de campioni naționali		60
● Sportivi în loturile naționale		85
● Titluri balcanice		11

Pitoreasca stațiune montană Balvanyos *constituie un punct de atracție permanent, vara și iarna, nu numai pentru numeroșii amatori de drumeție din satele și orașele covăsnene, ci și din întreaga țară.*

În acest context, o puternică dezvoltare au marcat educația fizică și sportul, ca parte integrantă a educației comuniste, cu largi implicații în menținerea și întărirea sănătății populației, în procesul de dezvoltare multilaterală și armonioasă a tinerei generații. Dictonul „Mens sana in corpore sano" a găsit un teren fertil și pe aceste meleaguri : **dintre cei peste 200.000 locuitori ai județului, fiecare al doilea cetățean practică exercițiile fizice sau sportul preferat, la casele pionierilor și șoimilor patriei, în cele 176 de școli și licee, în cadrul celor aproape 220 de cluburi și asociații de pe lîngă întreprinderi, unități agricole și meșteșugărești.**

Traducînd în fapte prețioasele îndrumări ale partidului, personal ale secretarului general, tovarășul **Nicolae Ceaușescu,** organele și organizațiile cu atribuții în domeniul sportului s-au preocupat de sporirea zestrei materiale, construindu-se în cele 5 orașe ale județului, cu sprijinul statului, săli și diverse baze sportive după ultimele cerințe, numeroase complexe sportive. Fiecare școală și comună are astăzi cel puțin un teren simplu de sport.

Activitatea sportivă de masă, tot mai îndrăgită de oameni de diverse vîrste și profesii, a dobîndit noi dimensiuni. Marea competiție națională „Daciada" a atras la startul întrecerilor la 26 de ramuri sportive de vară și de iarnă aproape 94 000 de participanți. Sub egida **„Daciadei"** s-au desfășurat și o serie de concursuri polisportive care au intrat în tradiția sportului din județ, dotate cu **„Cupa metalurgistul", „Cupa minerul", „Crosul fetelor covăsnene", „Cupa comerțul"** și altele.

În ultimii 10 ani, mulți tineri cu calități deosebite au făcut pași mari pe drumul afirmării în arena performanței, atît pe plan național, cît și internațional. Un elev din Tg. Secuiesc, **Gyorgy Märko,** a devenit cu cîteva luni în urmă dublu campion balcanic la cros, iar în anii trecuți **Zoltan Gaspar, Iudith Szakacs** și **Ana-Maria Vitalyos** au cucerit titluri balcanice la diferite probe atletice. Hocheistul **Ștefan Ungureanu,** motociclistul **Francisc Fodor,** baschetbalista **Septimia Boriceanu,** handbalista **Gyongyver Kerestes,** atleta **Ana-Maria Biro** și alți sportivi fac parte din loturile reprezentative de tineret ale țării. De asemenea, reprezentanții județului Covasna, pe teritoriul căruia înainte de 23 August 1944 se practica ici, colo, doar fotbalul și popicele pe pe piste din pămînt, ajung tot mai des în fazele superioare ale campionatelor republicane. Hocheiștii de la C.P.L. Sf. Gheorghe joacă în grupa A a campionatului republican, baschetbalistele de la Liceul de filologie și istorie din Sf. Gheorghe au promovat în Divizia B, iar selecționata județului va activa în eșalonul secund al Diviziei de atletism. Luptătorii din Sf. Gheorghe, Tg. Secuiesc, din comunele Cernat, Ghelința, Brețcu și Volnești, ca și handbaliștii clubului „Oltul" Sf. Gheorghe se pregătesc temeinic, avînd ca principal obiectiv calificarea în prima divizie a țării, iar orașele Baraolt, Tg. Secuiesc și Sf. Gheorghe au echipe de fotbal cu veleități în seria a XII-a a Diviziei C. De altfel, fotbalul de pe aceste meleaguri reunește în campionatul județean 68 de echipe de seniori și 52 de juniori, dintre care 65 și, respectiv, 49 sînt formații din mediul rural. Mai au loc, după un program ritmic, campionate județene de atletism, lupte libere, handbal, box, șah, popice și alte discipline.

Tovarășul **Ioan Koós,** șef de secție la Comitetul județean Covasna al P.C.R., președintele C.J.E.F.S. Covasna, ne-a spus : **„Marile succese obținute de oamenii muncii, români și maghiari, în toate sectoarele de activitate, sub conducerea înțeleaptă a partidului, în fruntea căruia se află cel mai bun fiu al poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ne-au determinat să hotărîm realizarea în actualul cincinal a noi sporuri de producție, în așa măsură încît în 1980 în județul Covasna să se realizeze o producție globală industrială de 10,3 miliarde lei. Vom face totul ca sarcina de a transforma cantitatea într-o nouă calitate să fie deplin acoperită în fapte și în domeniul educației fizice și sportului. În acest sens ne vom concentra preocuparea spre dezvoltarea în continuare a bazei materiale, spre înfăptuirea tuturor măsurilor necesare pentru a ridica pe o treaptă superioară activitatea sportivă de masă și de performanță.**

De la 1 ianuarie 1978 se aplică, conform documentelor de partid, programul de reducere treptată a duratei săptămînii de lucru, societatea socialistă fiind profund interesată nu numai de folosirea rațională a timpului de muncă, ci și în valorificarea cît mai deplină a orelor libere ale oamenilor muncii. De aceea, la fiecare sfîrșit de săptămînă vom asigura tuturor celor ce muncesc un atractiv program de acțiuni cultural-sportive și de agrement, desfășurate sub semnul îmbinării armonioase a educației fizice cu odihna, avînd ca efect refacerea forței de muncă".

Traian IOANIȚESCU